

Magyar Köztársaság Országos Szabvány	ELSŐSEGÉLY-FELSZERELÉS	MSZ 13553—1989
		Az MSZ 445—1980 és az MSZ 13553—1981 helyett
		R 14

Аптечка

First-aid outfit

Az állami szabvány hatályára vonatkozó rendelkezéseket a szabványosításról és a minőségügyről szóló 78/1988. (XI. 16.) MT rendelet 5—12. §-ai tartalmazzák.

E szabvány tárgya a munkahelyek, az MSZ 2701 szerinti közúti járművek, a mezőgazdasági vontatók, a lassú járművek (a továbbiakban: járművek) és a háztartások elsősegély-felszerelésének változatai, valamint az elsősegély-felszerelést tároló doboz és táskák követelményei és vizsgálata.

Megjegyzés:

Az elsősegély-felszerelés rendeltetése, hogy baleset esetén nem szakember is elsősegélyt nyújthasson. Az elsősegély-felszerelés kötelező használatát munkahelyek¹⁾ és közúti járművek²⁾ esetében rendelet írja elő.

Tartalom

1. Csoportosítás
  2. Kivitel
  3. Általános követelmények
  4. Vizsgálatok
  5. A vizsgálatok rendje
  6. Mintavétel, minősítés
  7. Megnevezés
  8. Megjelölés
  9. Csomagolás, szállítás
- A szövegben említett magyar állami szabvány

1. CSOPORTOSÍTÁS

1.1. Az elsősegély-felszerelések az alkalmazási jellegétől függően a következőkre tagozódnak:

- a munkahely jellege balesetveszély szempontjából,
- a munkahelyen dolgozó személyek száma,
- a járművön szállítható személyek száma,
- a jármű rendeltetése,
- a jármű rakományának balesetveszélyessége (tűz- vagy robbanásveszélyes anyag szállítására berendezett jármű és a tűzoltóautó),
- a háztartásban előforduló sérülések, balesetek jellege.

1.2. Az elsősegély-felszerelések típusuk alapján a következőkre tagozódnak:

1.2.1. I. típusú elsősegély-felszerelés, a 15/1972. (VIII. 5.) EüM rendelet 21. §-a szerint.

1.2.2. II. típusú elsősegély felszerelés, a 15/1972. (VIII. 5.) EüM rendelet 21. §-a szerint.

1.2.3. III., IV. típusú elsősegély-felszerelés a 15/1972. (VIII. 5.) EüM rendelet 21. §-a szerint.

1.2.4. A típusú elsősegély-felszerelés, oldalkocsi nélküli motorkerékpárokhoz és motoros triciklikhez.

¹⁾ Jelenleg a „15/1972. (VIII. 5.) EüM. számú rendelet az egészségügyről szóló 1972. évi II. törvénynek a gyógyító-megelőző ellátásra vonatkozó rendelkezései végrehajtásáról” 21. §. írja elő.

²⁾ Jelenleg a 23/1975. (XII. 31.) KPM számú rendelet a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről.

A jóváhagyás időpontja:
1989. június 26.

A hatálybalépés időpontja:
1990. január 1.

1.2.5. B típusú elsősegély-felszerelés, oldalkocsis motorkerékpárokhoz, személygépkocsikhoz, tehergépkocsikhoz, mezőgazdasági vontatókhoz és lassú járművekhez, továbbá a kizárólag menetrendszerű helyi járatban közlekedő autóbuszokhoz és trolibuszokhoz.

1.2.6. C típusú elsősegély-felszerelés, minden olyan egyéb közúti járműhöz — kivéve az 1.2.5. szakasz szerinti autóbuszokat és trolibuszokat — amelyekben a

szállítható személyek száma 10 vagy annál több, továbbá a veszélyes anyagot szállító járművekhez és a tűzoltó járművekhez, függetlenül a szállítható személyek számától.

1.2.7. H típusú elsősegély-felszerelés, háztartási felhasználásra.

1.3. Az elsősegély-felszerelések tartalma az 1. táblázat szerint.

méretek cm-ben

1. táblázat

Sorszám	Elnevezés	I.	II.	III.	IV.	A	B	C	H
		típusú elsősegély-felszerelések							
		db							
1.	Steril gyorskötöző pólya (5x500)	1	2	4	6	—	—	—	2
2.	Steril gyorskötöző pólya (8x500)	—	—	—	—	—	4	8	1
3.	Steril gyorskötöző pólya (10x500)	2	4	4	6	3	4	20	—
4.	Vágott mullpólya (egyenként csomagolva; 10x500)	3	4	5	10	—	—	—	1
5.	Vágott mullpólya (egyenként csomagolva (115x500)	—	—	5	10	—	—	10	—
6.	Steril mull (50x80)	3	3	5	6	1	4	4	—
7.	Steril mull-lap (6x6/100 lapos)	1	1	3	5	1	1	—	1
8.	Kéztisztító lap	4	4	6	10	—	5	—	2
9.	Háromszögű kendő (100x100x141)	1	2	4	4	—	1	4	—
10.	Fóliakesztyű (pár)	4	8	10	15	2	2	8	2
11.	Gyorstapasz (6x10)	—	—	—	—	—	2	—	2
12.	Ragtapasz (1,25x500)	1	1	1	—	1	1	1	—
13.	Ragtapasz (5x500)	—	—	—	1	—	—	—	—
14.	Bitsőtű (40 mm-es)	2	4	8	8	—	6	12	—
15.	Háztartási, 130 mm-es egyenes olló (MSZ 2160)	1	1	1	1	1	1	1	—
16.	Jódpárna 1 ml-es ampulla (6 db/doboz)	1	2	3	4	1	1	2	1
17.	Utasítás elsősegélynyújtásra	1	1	1	1	1	1	—	1
18.	Feljegyzési füzet*	1	1	1	1	—	—	—	—
19.	Tartalomjegyzék	1	1	1	1	1	1	1	1
20.	Tok az olló részére	1	1	1	1	1	1	1	—
21.	B- típusú elsősegély-felszerelés	—	—	—	—	—	—	1	—

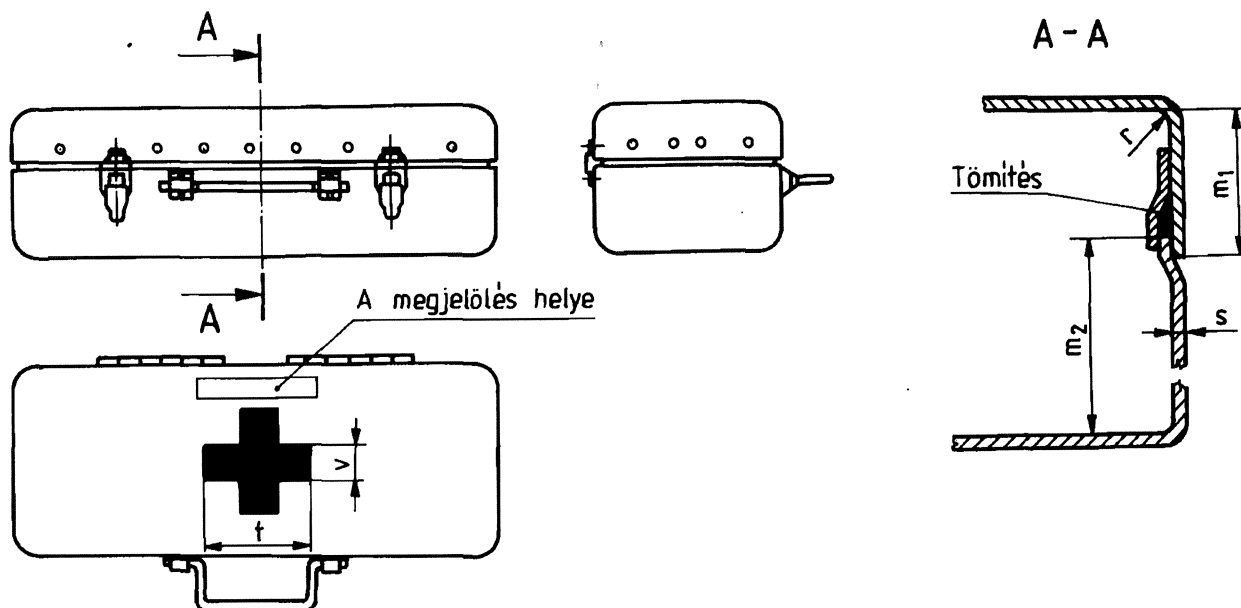
* A feljegyzési füzet az I.-II. típusú elsősegély-felszerelésben 40, a III.-IV. típusú elsősegély-felszerelésben 60 oldalas.

2. KIVITEL

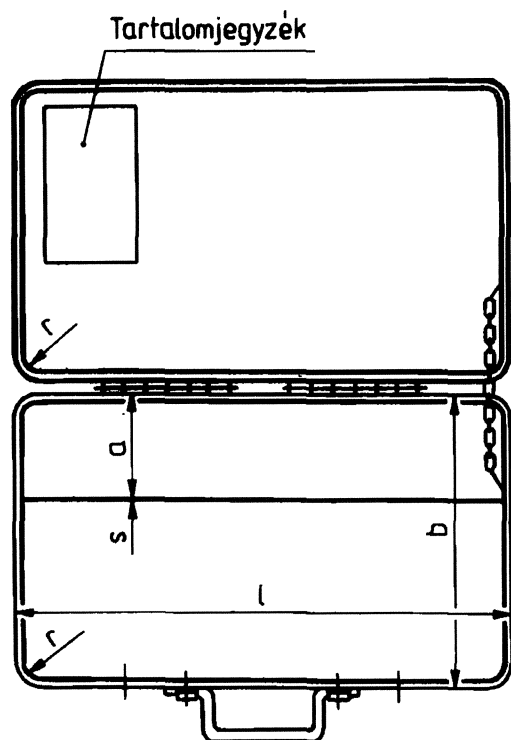
2.1. Az I-IV. típusú elsősegély-felszerelést a 2. táblázat szerinti méretű az 1. és a 2. ábra szerinti mentődobozban kell elhelyezni.

2. táblázat

Típus	l	b	m ₁	m ₂	r	s	t	r	a	A záruk	A fogantyú
										mennyisége, db	
I.	220	160	35	65	21	1,2	75	25	—	1	—
II.											
III.	420	250	50	100	35	1,5	90	30	—	2	1
IV.											

1. ábra

2. ábra

2.2. Az A típusú elsősegély-felszerelés tartalmát műanyag fóliában, külön-külön behegesztett csomagolásban, műanyag tasakban kell elhelyezni.

A tasak méretét és nyílását úgy kell kialakítani, hogy abban az elsősegély-felszerelés rendezetten elhelyezhető legyen.

2.3. A B típusú elsősegély-felszerelés tartalmát dobozban kell elhelyezni — a rendezettség megtartásával —

rekeszekben vagy zárható fóliatasakban.
(A doboz mérete: 265 x 185 x 85 mm.)

2.4. A C típusú elsősegély-felszerelés tartalmát táskában és dobozban kell elhelyezni a rendezettség megtartásával. Táskában kell elhelyezni a 2.3. szakasz szerinti B típusú elsősegély-felszerelést és 2 db 2.3. szakasz szerinti méretű, rekeszek nélküli, kötszerfeliratú dobozt, amelyek tartalmazzák az 1. táblázatban felsorolt 2., 3., 9., 14. és 16. sorszámú tételeket. A táskában kell elhelyezni, behegesztett fóliában az 1. táblázat 5. és 6. sorszámú tételeit.

(A doboz mérete: 615 x 375 x 120 mm.)

2.5. A H típusú elsősegély-felszerelést műanyag táskában kell elhelyezni.

A tasza méretét és nyílását úgy kell kialakítani, hogy abban a felszerelés rendezetten legyen elhelyezhető.

3. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

3.1. A doboz követelményei

3.1.1. A doboz szerkezeti követelményei

3.1.1.1. Az elsősegély-felszerelést tároló doboz legömbölyített élű és sarkú, az alapsíkjával párhuzamosan nyíló fedelű, rugalmas műanyag legyen, amely a jármű üzemi körülményei között is megóvja a benne tárolt felszereléseket a mechanikai sérülésektől. A doboz szerkezeti kialakításával balesetet, sérülést ne okozzon.

3.1.1.2. A dobozt úgy kell kialakítani, hogy a benne tárolt, elsősegélynyújtáshoz szükséges felszerelések és eszközök — a jármű üzemi körülményei között is — tiszták és sterilek maradjanak.

3.1.1.3. A doboz méretei olyanok legyenek, hogy abban az előírt elsősegély-felszerelések rendezetten legyenek elhelyezhetők.

3.1.1.4. A doboz szerkezetének a nyitott fedelet meg kell tartania.

3.1.1.5. A doboz zárószervezete kulcs nélküli legyen.

3.1.1.6. A doboz por- és vízmentes legyen.

3.1.2. A doboz anyaga

3.1.2.1. A doboz anyaga a hőmérséklet-változás hatására ne befolyásolja a benne tárolt elsősegély-felszerelések minőségét, felhasználhatóságát.

3.1.2.2. Az A, a B és a C típusú dobozok anyagának ellenállónak kell lennie mind a dízelmotorok, mind a benzinmotorok tüzelőanyagával és kenőanyagával szemben.

3.1.2.3. A doboz anyaga ne deformálódjon.

3.1.2.4. A doboznak ellen kell állnia a napfény hatásának; alakja, szilárdsága ne változzon.

3.1.3. Kötszerek és eszközök elhelyezése a dobozban

A kötszereket és egyéb eszközöket úgy kell a dobozban elhelyezni, hogy bármelyikük kivétele ne okozza a többi kötszer, illetve egyéb eszköz sérülését, vagy azok tisztaságának, illetve sterilitásának a csökkenését.

3.2. A táskák követelményei

3.2.1. Az A, a B és a C típusú elsősegély-felszerelések táskáinak az anyaga tüzelőanyaggal, kenőanyaggal, nedvességgel és porral szemben ellenálló legyen.

Az A és a H típusú elsősegély-felszerelések táskájának zárja nyomógombos (kapcsos) legyen (húzózárral nem lehet).

3.2.2. Az A, és a H típusú elsősegély-felszerelések táskáinak kialakítása olyan legyen, hogy a felszerelések akadálymentesen kivehetőek, illetve behelyezhetőek legyenek.

4. VIZSGÁLATOK

4.1. Vizsgálati módszerek

4.1.1. A dobozok szilárdsági vizsgálata

A dobozokat 45-47% relatív nedvességtartalmú térben ejtőpróbával kell vizsgálni.

10 db lezárt üres dobozt 8 óra hosszat 60 °C-on kell tartani, majd az előírt felszereléssel le kell zárni.

Ebből 5 db dobozt szobahőmérsékleten, 5 db dobozt pedig előzetesen 24 órán át -25 °C-on kell tartani, majd utána szobahőmérsékletre kell felmelegedni hagyni. Mind a 10 db dobozt 1 m magasból a zárral szemben levő oldalára kemény (nem rúgózó) lapra kell leejteni. A dobozoknak a próbák után sértetlennek és zárva kell maradniuk.

4.1.2. A zárás tömörségének vizsgálata

A 3.1.1.6. szakasz szerinti követelményt 40 kPa nyomású vízszugár ráfecskendezésével kell ellenőrizni.

A lezárt doboz négy oldalát, a doboz szimmetriatengelyéhez képest 60°-os szögű vízszugárral kell fecskendezni.

A vizsgálatot 3 db teljes felszerelésű dobozon, 45-75% relatív nedvességtartalmú és 20 ± 5 °C hőmérsékletű térben kell végezni.

A dobozba víz nem hatolhat be.

4.1.3. A tüzelőanyaggal szembeni ellenállás vizsgálata

A 3.1.2.2. szakasz szerinti követelmények vizsgálatakor 10 ml gázolajat és utána 10 ml benzint kell a doboz, illetve a táskák külső részére önteni, 6 óra múlva a dobozokon hólyagosodás, repedés, színváltozás ne legyen.

A vizsgálatot 3 db teljes felszerelésű dobozon, illetve táskán 45-75% relatív nedvességtartalmú és 20 ± 5 °C hőmérsékletű térben, szemrevételezéssel kell végezni.

4.1.4. A hőmérséklet-változással szembeni ellenállás vizsgálata

A 3.1.2.1. szakasz szerinti követelmények vizsgálatakor a dobozokat és a táskákat háromszor egymás után 2-2 órán át előbb -25 °C-on, majd +80 °C-on kell tartani, utána szobahőmérsékletre lehűlni hagyni.

A vizsgálatot 3 db teljes felszerelésű dobozon, illetve táskán kell végezni.

A lehűlt dobozokon, táskákon vagy azok tartalmán elváltozás, károsodás ne legyen.

5. VIZSGÁLATOK RENDJE

5.1. Típusvizsgálat

Minden új gyártmányosorozat első darabjain, régebben gyártott dobozok újragyártása esetén és új szerszám használatba vételekor, továbbá az anyag vagy az alak olyan változása esetén, amely a használhatósági követelményekre kihatással van, el kell végezni a 4. fejezetben előírt vizsgálatokat.

5.2. Gyártásközi vizsgálat

Az azonos típusú, kivitelű, anyagú, továbbá az azonos technológiával egy tételben gyártott dobozokat a gyártónak az 1.3. szakasz és a 2. a 3. és a 8. fejezetek szerint ellenőrizni kell.

6. MINTAVÉTEL, MINŐSÍTÉS

6.1. A vizsgált típus minősítése

A vizsgált típus akkor minősíthető megfelelőnek, ha a 4. fejezetben előírt vizsgálatokat, vizsgálatonként 3-3 db azonos típusú dobozon elvégezték, és azok mindegyike kielégítette a 3. fejezetben előírt követelményeket.

6.2. A gyártásközi vizsgálat minősítése

A vizsgálandó mennyiséget tételekre kell bontani. Egy tételben csak azonos típusú dobozok legyenek.

Az ellenőrzést a matematikai statisztika módszerére kell végezni, a mintamennyiségre a szállítónak és a megrendelőnek meg kell állapodniuk.

A mintamennyiség felső határát a 3. táblázat tartalmazza.

3. táblázat

Tételnayság	Az első lépcsőben			A második lépcsőben kiveendő	A két lépcsőben megengedett összes hibás
	kiveendő	megengedett hibás	nem megengedett hitás		
d a r a b					
— 90-ig	3	0	—	—	—
91 — 150	5	0	1	—	—
151 — 280	8	0	1	—	—
281 — 500	13	0	1	—	—
501 — 1200	20	0	2	20	2
1201 — 3200	32	0	2	32	2
3201 — 10000	50	0	3	50	4

A tétel megfelelőnek minősítendő az első lépcső alapján, ha az abban talált hibás darabok száma kevesebb az első lépcsőben megengedett darabszámnál, vagy azzal egyenlő.

A tétel nem megfelelőnek minősítendő az első lépcső alapján akkor, ha az abban talált hibás darabok száma több az első lépcsőben nem megengedett hibás darabok számánál, vagy azzal egyenlő.

Ha az első lépcsőben a megengedettnél több, de a nem megengedettnél kevesebb hibás darab van, akkor a második lépcsőhöz kell mintát venni. Ebben az esetben a tétel csak akkor minősül megfelelőnek, ha a két lépcsőben együttesen talált összes hibás darabok száma kevesebb, mint a két lépcsőben nem megengedett összes hibás darabok száma.

7. MEGNEVEZÉS

A megnevezésnek tartalmaznia kell:

- a termék nevét és típusát, valamint
- termékszabvány évszám nélküli azonosító jelzetét.

Példák:

A II. típusú elsősegély-felszerelés megnevezése:

Elsősegély-felszerelés II. MSZ 13553

az A típusú elsősegély-felszerelés megnevezése:

Elsősegély-felszerelés A MSZ 13553
a C típusú elsősegély-felszerelés megnevezése:

Elsősegély-felszerelés C MSZ 13553

a H típusú elsősegély-felszerelés megnevezése:

Elsősegély-felszerelés H MSZ 13553

8. MEGJELÖLÉS

A doboz fedelének külső felületén és a táskán jól látható helyen, el nem távolítható módon fel kell tüntetni a víróskeresztjelet, továbbá:

- a gyártó nevét vagy jelét,
- a típus jelét és
- e szabvány évszám nélküli azonosító jelzetét*

9. CSOMAGOLÁS, SZÁLLÍTÁS

A csomagolás és a szállítás a megrendelő és a gyártó megállapodása szerint.

VÉGE

A szövegben említett magyar állami szabvány

Közhasználatú ollók műszaki követelményei és vizsgálata	MSZ 2160
Közúti járművek fogalom meghatározásai	MSZ 2701

---

* A szabvány azonosító jelzetét — az MSZH elnökének az állami szabványjelre vonatkozó 2/1985. (Sz. K. 15.) MSZH számú utasítása értelmében — csak olyan terméken szabad feltüntetni, amely kielégíti e szabvány és a benne hivatkozott minden más állami szabvány követelményeit.

A szabvány alkalmazása előtt győződjön meg arról, hogy nem jelent-e meg *módosítása, kiegészítése, helyesbítése*, illetve *hatálytalantása*, mert a szabványt a kibocsátója a műszaki haladásnak megfelelően időnként átdolgozza. A szabvány érvényességében beálló minden változást a Magyar Szabványügyi Hivatal a Szabványügyi Közlönyben hirdeti meg (előfizethető bármely hírlapkézesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR); vásárolható a Budapest, V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. alatti Hírlapboltban). A gyakorlati tapasztalatok alapján ajánlatosnak látszó helyesbítő, módosító indítványokat, észrevételeket megfelelő indokollással a Magyar Szabványügyi Hivatalhoz, Budapest, IX., Üllői út 25. (levélcím: Budapest, Pf. 24. 1450) lehet benyújtani.

A szabvány beszerezhető a Szabványboltban, Budapest, VIII., Üllői út 24. (levélcím: Budapest, Pf. 162. 1431).